



## Høringsuttalelse

**Sak: Statsbudsjettet 2019 (kapitler fordelt til arbeids- og sosialkomitéen), Prop. 1 S (2018-2019), utgiftskapitler 600–667, 2470, 2541–2542, 2620–2686**

NOPA har over 1100 medlemmer og representerer de som skaper åndsverket. Vi er låtskrivere, filmkomponister, salmediktere og sangpoeter. De aller fleste er selvstendig næringsdrivende og frilansere.

Vi støtter innlegget til Kunstnernettverket, og vil også rette fokus mot de samme kapitlene i budsjettet.

### **Kap. 2650 Sykepenger**

#### **Sykepenger for selvstendig næringsdrivende**

På tross av at vi i Norge har prinsippet om like rettigheter, er det mange av oss som lever av vår kunst faller gjennom sikkerhetsnettet. Vi har lav gjennomsnittslønn og mange ulike oppdrags- og arbeidsforhold.

De fleste av oss som er komponister, tekstforfattere og utøvende musikere må ta oppdrag som selvstendig næringsdrivende. Når vi som selvstendig næringsdrivende blir syke, får vi en sykepengedekning på 75 prosent fra 17. sykedag. Til sammenligning får frilansere 100 prosent dekning fra 17. dag, mens ansatte arbeidstakere får 100 prosent dekning fra første dag. Er mitt valg av yrke så mye mindre verdt?

For oss med lav inntekt blir en dekningsgrad på 75 prosent vanskelig å overleve på dersom vi blir langtidssykemeldt. Å kjøpe tilleggsforsikringen for næringsdrivende gjennom NAV er dyrt, og de fleste av oss kunstnere har ikke råd til denne.

Jeg tror jeg er en ganske gjennomsnittlig case for å se på hva dette betyr i praksis. Jeg får min inntekt som næringsdrivende inn til mitt enkeltpersonforetak. De siste tre årene har jeg hatt en gjennomsnittsinntekt på 266 000 kr. Det ville gitt meg en månedlig sykelønn på litt over kr 16 000 kr fra 17. dag. En NAV-forsikring med 100 % sykelønnsdekning fra dag 1 vil koste meg nesten 10 prosent av inntekten min, det vil si nesten 25 000 kr pr. år. Det er mye penger på en så liten inntekt og noe jeg aldri har hatt råd til med mitt inntektsnivå.

Venstre lanserte i sitt forslag til statsbudsjett for 2016 en treårig opptrappingsplan for styrking av sykelønnsordningen for selvstendig næringsdrivende. Det er skuffende å se at det ikke er gitt rom for en økning av dekningsgraden i 2019-budsjettet.

**Vi foreslår:** 100 prosent sykelønnsdekning også for selvstendig næringsdrivende fra 17. dag, og ber om en økning i budsjettposten til dette.

### **Kap. 2670 Alderdom**

#### **Pensjon**

Vi vet at nærmere halvparten av kunstnerne ikke har pensjonsordning. Jeg er en av dem. At det i 2019-budsjettet foreslås å øke grensen for skattefavisert pensjonssparing har liten verdi for oss lavtlønna kunstnere. Mange av oss har basert oss på Folketrygdens pensjon, men bortfallet av besteårsregelen vil ha

dramatiske konsekvenser for oss som gjennom et livsløp har svært skiftende inntekter. Det er derfor påkrevd å finne andre løsninger om vi kunstnere ikke skal ende i fattigdom.

I et pensjonssystem der man legger opp til at Folketrygden bare er en del av pensjonen, der tjenestepensjonen teller mye for hva du skal leve av som pensjonist, er det klart at vi som har ulike tilknytningsformer til arbeidslivet faller dårlig ut. Her er vi i båt med mange andre yrkesgrupper med arbeidstakere med lave stillingsbrøker og flere oppdragsgivere. Ansatte med små stillingsbrøker vil i dag i sin helhet falle utenfor tjenestepensjonssystemet.

Vi støtter tanken om egen pensjonskonto hvor man kan samle alle ulike typer pensjon fra alle ulike tilknytningsformer med opptjening fra første dag og første krone, og som vi ser for oss bør kunne utvides til også å gjelde den type inntekter kunstnere har: Lønn fra korte ansettelser, frilansinntekter, arbeidsstipender mv., opå sikt også inntekter fra oppdrag.

Jeg har brukt NAV-kalkulatoren for å finne min egen pensjon. Den blir oppløftende kr 187 000 kr i året, men jeg har tro på at dere finner gode løsninger som gjør at sånne som meg og andre løsarbeidere vil få uttelling for alle kronene vi tjener, også i tjenestepensjon, og at jeg kan se min alderdom lyst i møte.

Å forstå sykelønns- og pensjonssystemet er krevende for alle, spesielt for oss som ikke har noen arbeidsgiver eller personalsjef til å tyde reglene for oss. NOPA mener det bør opprettes en sentral enhet i NAV som spesialiserer seg på pensjon og trygd for kunstnere. Tanken er at kunstnere skal kunne henvende seg til denne sentralen direkte.

**Vi foreslår:** Tjenestepensjon må gjøres tilgjengelig for frilansere – med egen pensjonskonto med opptjening fra første dag og første krone. Det bør oppnevnes en sentral enhet i NAV som spesialiserer seg på pensjon og trygd for kunstnere.

Kontaktperson: Francisca Aas, juridisk rådgiver

E-post: [francisca@nopa.no](mailto:francisca@nopa.no)

Telefon: 464 51 738